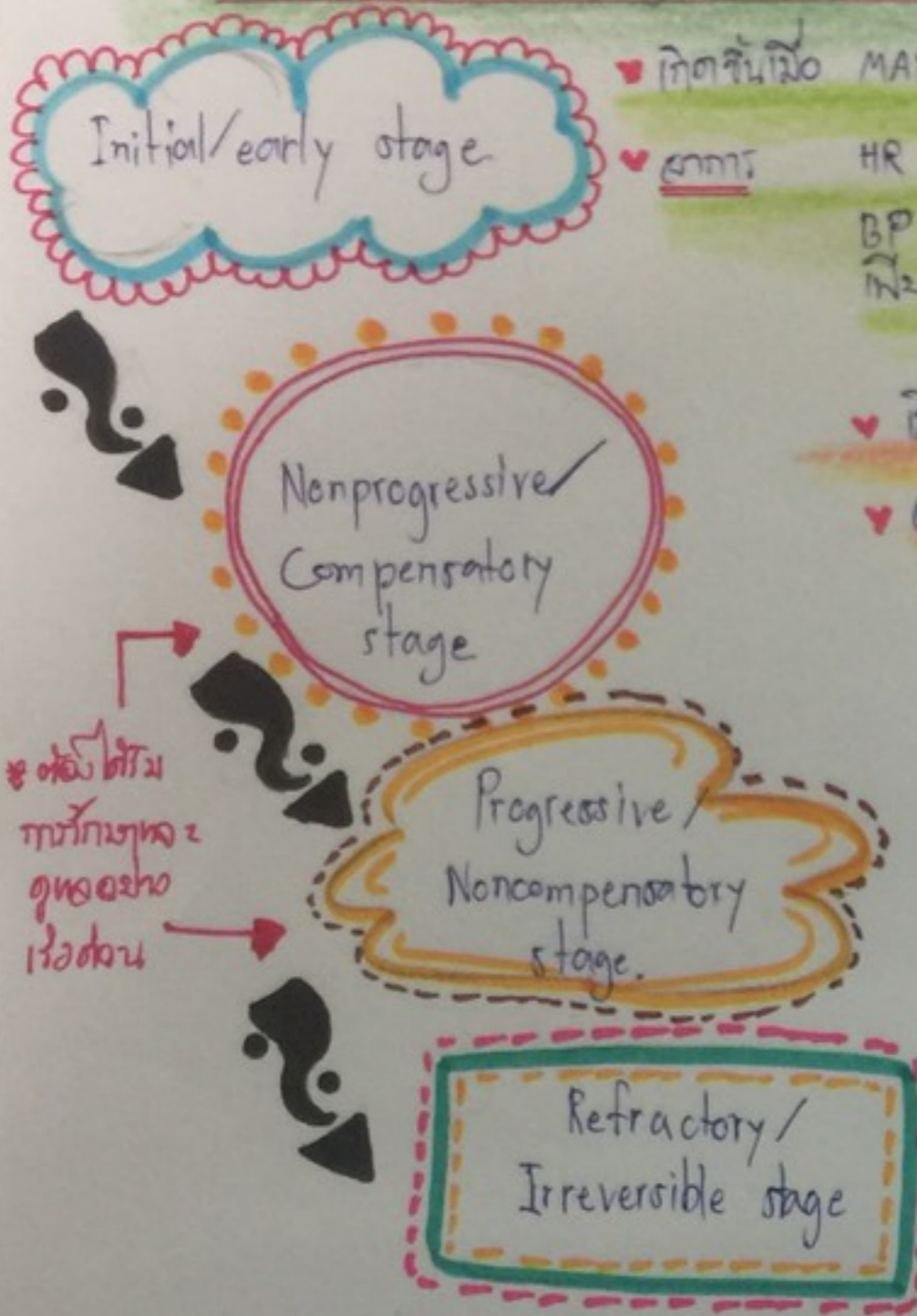

การพยาบาลฉุกเฉินสำหรับภาวะช็อก

(Emergency Nursing Care of Adults with Shock)

ระยะของภาวะช็อก (Stages of shock) อาการและอาการแสดง (Manifestations of shock)

Initial/early stage
 * เกิดขึ้นเมื่อ MAP ลดลง < 10 mmHg.
 * อาการ HR, RR เพิ่มขึ้น แต่ systolic BP > 90 mmHg และมีชีพจรที่อ่อนแอ

Nonprogressive Compensatory stage
 * เกิดขึ้นเมื่อ MAP ลดลง 10-15 mmHg.
 * อาการ systolic BP < 90 mmHg, Pt. มีภาวะช็อกที่มีอาการ tachycardia, urine output ลดลง, diastolic BP ↑, pulse pressure ↓, ไข้ต่ำลง, O₂ saturation ลดลง 2-6%.

Progressive Noncompensatory stage
 * เกิดขึ้นเมื่อ MAP ลดลง > 20 mmHg.
 * อาการ systolic BP < 90 mmHg, anuria, metabolic acidosis, Pt. confuse มักจะมีชีพจรที่อ่อนแอ มีอุณหภูมิที่ลดลง < 36°C, O₂ saturation < 90%.

Refractory/Irreversible stage
 * เกิดขึ้นเมื่อ MAP ลดลง < 20 mmHg และใช้ยาไม่เพียงพอในการรักษาจนถึง vital organs.
 * อาการ coma, RR ช้าลง หรือช้ากว่าปกติ ใช้ bradycardia ไม่สามารถรักษา O₂ saturation ภาวะนี้คือตาย.

19/10 2561
 นพ.วิมล
 นพ.วิมล
 นพ.วิมล

ประเภทของภาวะช็อก

- 1) ภาวะช็อกจากการพ่นสารน้ำ (Hypovolemic shock)
 เช่น การสูญเสียน้ำ (dehydration) การขาดเลือด การขาดสารอาหาร มีอาการความดันโลหิตต่ำ การเต้นหัวใจเร็ว การหายใจเร็ว ปริมาณเลือด 700-1,000 ml. มีภาวะช็อกในหลอดเลือด 16% - 25%.
- 2) ภาวะช็อกจากการกระจายของเลือดที่ไม่สมดุล (Distributive shock หรือ Circulatory shock)
 เกิดจาก sympathetic system ที่ตอบสนองต่อการบาดเจ็บ ความเครียด หรือการติดเชื้อ ทำให้เกิดอาการหลอดเลือดขยายตัว (vasodilation) ส่งผลให้มีความต้านทานในหลอดเลือดส่วนปลาย (peripheral vascular resistant) ลดลง.

- 3) ภาวะช็อกจากสาเหตุของหัวใจ (Cardiogenic shock)
 เกิดจากภาวะหัวใจล้มเหลว เช่น ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตาย (myocardia infarction) ลิ้นหัวใจรั่ว (valvular regurgitation or stenosis) หรือการหยุดเต้นของหัวใจ (cardiac arrest) ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ (ventricular dysrhythmias)
- 4) ภาวะช็อกจากการอุดตันในกระแสเลือด (Obstructive shock)
 เกิดจากการอุดตันในหลอดเลือด เช่น ภาวะหัวใจล้มเหลว (cardiac tamponade) ภาวะความดันในช่องอกเพิ่มขึ้น (tension pneumothorax) ภาวะเส้นเลือดอุดตันในปอด (pulmonary embolism ; PE)

การจัดการภาวะช็อก

เป้าหมาย การรักษาร่วมกัน MAP > 65 mmHg (สำหรับผู้ที่ไม่มี HT) ค่าของ lactate < 2 mmol/L หรือ urine output > 0.5 ml/kg/hr.

1. การประเมินภาวะช็อก โดยพิจารณาจากอาการและอาการแสดง รวมถึงการวัดชีพจรที่หลอดเลือด
2. การรักษาภาวะช็อก
 การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ (fluid therapy) → การรักษาร่วมกันที่มีผลต่อหัวใจ หรือ ยากระตุ้นหลอดเลือด (vasoactive medication therapy) → การรักษาแบบประคับประคอง คือ การส่งเสริมการทำงานของหัวใจ